

ආහාර පිණිස ගන්නා බෝග වග්ගවලට අන්ත්‍රාකාරී කෘමිරෝග.

Insect Pests of Food Crops.

කෘමියන් විසින් සුලු හෝග වග්ගවලට කරණ අන්තර් ගැණ නිතරම අසන්ට ලැබේ. ඒ ගැණ යම් දැනගැණීමක් ඇතිකිරීමට මේ ලියවිල්ල ප්‍රයෝජනවේ.

කොළ පත්‍ර කෘමි විනාශකරන්නාවූ දළඹුවන් හා කෘමීන්.

නොයෙක් වග්ගයේ දළඹුවෝ සමහරවිට එලවළු ආදී නොයෙක් බෝගවලට මහත් අන්ත්‍රා කරත්. සුළු කොටුවල හෝ ඉඩම් සවල්ප ප්‍රමාණයක පැළෑටිවලට මෙසේ අන්ත්‍රාකරත්නම් හෙවත් දළඹුවන් යහමින් වසත්නම් කරන්ට තිබෙන්නේ දළඹුවන් නිතර නිතර එකතුකර වතුර හා භූමිතෙල් වත්කරණලද වින්වලට දැමීමය. එවිට උන් මැරීයත්; සමනලයෝ හෝ කාවෝ ආදී සතුන් බෝග කොටුවල සම්භවෙත් නම් උන් බෝග ගස්වලට වසා බිජු දැමීමෙන් බිජු බිඳ දළඹුවන් වැඩිවෙන බැවින් එය වැළැක්වීම පිණිස ඔවුන්ද අල්වා නැතිකර දැමිය යුතුය. නොයෙක් වග්ගවල කෘමියෝ (කුරුමිණියෝ) ගෝවා, බත්බක්කා, පුහුල් වග්ග, පහෝල, පිපිඤ්ඤ ආදී නොයෙකුත් එලවළු වග්ගවල පැළෑටිවල කොළ කෘමි වැඩෙත්. උන් වහා ඉන් නාවූ ගස් යම් අන්දමකින් සෙලවුනවිට උන් ගස්බලින් බිමට වැටෙන ගතියක් තිබේ. එසේ වැටෙන්නාවූ කුරුමිණියන් සිටිනවා දැනගත්කල ගස් යට සුදු රෙද්දක් හෝ පරණ ආරංචි පත්‍ර බිම එලා කුරුමිණියන් බිමට වැටී ; පිණිස ගස් සොලවා එසේ සුදු කඩදාසි හෝ රෙද්දපිට වැටුනකල එකතුකර විනාශකර දැමිය යුතුය. පියාඹා යන අන්‍ය කුරුමිණියන් දුටුකල සමනලයන් අල්ලන දැලකින් අල්ලා විනාශකර දැමිය යුතුය.

බෝග මුල් කන පත්‍රවෝ.

පස්යට ජීවත් වෙමින් ධාන්‍ය වග්ග, අතීපල්, බතල, බෝන්ටි, කඩල, රට එළ වල වග්ග, දුරා, කොත්තමල්ලි ආදී බෝග වග්ග ආදී නොයෙක් පැළෑටිවල මුල් කණ පණුවෝ නොයෙක් වග්ග සිටිත්. මෙයින් සමහර පණුවෝ සුදුපැහැ වූත්, සමහර රෙක් කල වර්ණය. මේ පණුවන් ගෙන් වන අන්ත්‍රාවලින් වලක්වා ගැණීමට බෝග සිටවන්ට පෙර පස් හොඳට කොටා රෙදු ආදී වල් නැතිකොට, පස නැවත නැවත පෙරලා පස පිළියෙල කළයුතුය. කොසිම පණුවෙක්වත් සිටිනවා දැකින්ට ලැබුන කල උන්ව මරාදැමිය යුතුය. වැඩෙන බෝගවල මෙවැනි පණුවන් ඇතිවී පැළෑටි කනවා දැකින්ට ලැබුනකල බොහෝවිට කරන්ට තියෙන ඉතාම සතුටුදායක දෙය නම් එසේ කන්ට යෙදුන එක එක පැළෑටියේ ගස මුල් ලඟ පස අවුස්සා එහි සිටින පණුවන් එකතුකර විනාශකර දැමීමයි.

උස් ප්‍රදේශවල (උඩරට) එලවළු වගාකරන්නන්ට බොහෝවිට අමාරු ඇති වෙන්නට යෙදී තිබෙන දෙයක්නම් දවල් දවසේ පස්යට වාසය කරන්නාවූ ද රු කාලයේ එලියට ඇවිත් වැඩිගෙන එන ලා පැළෑටි තරමක් කාදමා ඉතුරු හරිය පසුව සෑමට ම නගොස් පස්යට කරන ක්‍රියාව කරමින් බෝගවලට අන්තර් කරන්නාවූ

එක්තරා කළුවණි සුළු දළඹුවෙක්ය. මෙය වලක්වාලීමට කරන්ට තියෙනදේ නම් වැඩිගෙන එන ලා පාල ක්වාකාර ටින් භාජනවලින් වැසීම හෝ පැලෑටිවල කඳන් කඩදැසි බැඳ වසා දැමීමයි. හෝවා කොළ හෝ කපනලද තණකොළ උළු කැටයක් යුට හෝ ලී පතුරක්යට දමා තිබීමෙන් මේ කුරුමිනියන් ඇල්ලීමට පුළුවන් එක් තරු උගුලක් මෙන් ප්‍රයෝජන වෙත්. එනම් ඒවා කැමට කුරුමිණියන් පැමිණෙන බැවින් ඔවුන් අල්ලා පසුවද උදේ විනාශකර දැමියහැක. සමහර රටවල මෙහි පහත දක්වන ප්‍රකාර විෂ බෙහෙත් යොදනලද ඇමක් දීමෙන් මුත් විනාශ කිරීමට පුළුවන් විතීමේ.

පරළු රුත්තල් 25ක් "පැරිස් ග්‍රීන්" නම් බෙහෙත් මිශ්‍රයෙන් හෝ වෙනත් පාසා නම් වර්ගයකින් රුත්තල් බාගයක් ගෙන වියලී අන්දමට මිශ්‍රකර වතුර එකක් සමග මිශ්‍රකරණලද පැණි හෝ හකුරු ක්වාටි එකක් (ජෙරුවක්) ඊටම යොදනු. මෙය හොඳකාර මිශ්‍රකොට තලපමෙන් වනතුරු වතුර එකතුකොට නැවතත් මිශ්‍රකරනු. මෙසේ මිශ්‍රකරනලද මිශ්‍රයෙන් ටික ටික කොටුවේ හෝ ඉබ්මේ බෝග පැලෑටියට ගොඩ ගොඩවල් වශයෙන් තබනු එවිට මතුපිට ඉන්තාවූ කෘමිනියන් ඇවිත් ඒවා කැමෙන් විෂවී උන් මැරීයත්.

පැලෑටිවල කඳන් විදින පණුවන්.

ගස්වල කඳන් විදින පණුවන් හෙවත් කඳ පණුවන් වගී බොහෝ ගණනක් වෙත්. මොවුන් වදකරගැනීම බොහොමත්ම අමාරුය. මක්නිසාදයත් ඔවුන් ඉන්තාවූ හෝ ගහකට අන්තරු කරනබව දැනගන්ට ලැබෙන්නේ උන් ගසට වසා ගහට බොහෝ දුර අන්තරු කලාසින් පසුවයි එසේකල කරන්ට තියෙන්නේ ධාන්‍ය වගීයක් නම් අන්තරු කරනලද පාල උදුරු පුළුස්සා දැමීමද, වෙන බෝග යක් නම් පැලෑයේ අන්තරු කරනලද හරිය කපා දමා හෝ අතු කපා දමා පුළුස්සා දැමීමදවේ. එවිට පණුවා ඉන් පිටවී වැඩි බෝකිරීම වලක්වයි.

කඳ පණුවන් සාමදාම ඇතිවීම නැතිකිරීමට එක් ප්‍රධාන මාගීයක් නම් එක් වතාවකදී බෝග එකතුකරගත් හැටියේම ඉතුරුවන ද්‍රව්‍ය සියල්ලම පස් ගැඹුරට කොටා පස් යටකර දැමීමයි. එක් බෝගයක අස්වැන්න එකතුකර ගන්නාට පසු ඒ බෝගයේ පැල නිකමට වැඩෙන්නට ඉඩතැරිය යුතුය එසේ ඉබ් තැබුවේ නම් එබඳු කෘමින්ගේ බෝවීම හා විසිරයෑම සලස් වන්නේය.

කඳ පණුවෝ වම්බොටු ගස්වල කඳන් කුරක්කන්, ගොයම්, කරල් ඉරිඟු, උක් ගස්, බෝන්ටි පාල සහ නොයෙක් වගීයේ පලතුරු ගස්ද කාදමන්නේය.

ගෙඩි පණුවෝ හා රණයෝ.

ගෙඩි පණුවෝ පුහුල් පිපිඤ්ඤ, වච්චක්කා, පතෝල, කරිවිල, ජෙර, වම්බොටු, අඹ ආදී ගෙඩිවලට ආන්ත්‍රා කරන්නේය. මෙහිදීත් සිහි කටයුත්තක් නම් ඔවුන් වැලඳෙන්නට හෙවත් උන් වහන්ට නැර වලක්වා ගැනීමයි. එය ලාභවා සහ ඉතා මත්ම හොඳ පිලිවෙතය. යම් ගෙඩියකට හෝ කරලකට කෘමි පණුවන් ගෙන් ආන්ත්‍රාවක්වී තිබෙනවා දකින්නට ලැබුනා නම් එකෙනෙහිම ඒ ගෙඩිය හෝ කරල කඩා අඩි දෙකක් ගැඹුරට වලක් කපා එහි වලදමා පස් තදකඳු යුතුය. මෙසේ කිරීමෙන් රෝගය පැතිරයෑම වලක්වයි එසේ නැතුව ඒ ආන්ත්‍රා කරණලද හෝ රෝගය වැලඳුන ගෙඩිය ගහේ තිබෙන්නට ඇරියේ නම් නැතහොත් බිමට වැටී කුහු වීයන්ට ඇරියේ නම් එයින් රෝගය පැතිරයත්. සමහර ගෙඩි පණුවෝ කාවෝය.

අන් සමහරක් වැඩුනකල උන් සමනලයෝ හෝ කුරුමිණියන් වෙත්. පුහුල්වලට වහන ගෙඩි පණුවා මැස්සෙක්වී පුහුල්, වට්ටක්කා, පතෝල, පිපිඤ්ඤ, ආදී ගෙඩි වලට බොහෝ අන්තර් කරත්. මෙය වැලැක්වීමට මේ ගෙඩිවල මල් විසලී ගෙඩිය සැදිගෙන එනකලම ඒවා කඩදැසි හෝ රෙදිවලින් වසාදැමිය යුතුය. මෙසේ කරන කල මැස්සා ගෙඩියට පැමිණ එහි බිජු දැමීම වලක්වයි. පිපිඤ්ඤ වැනි බිමට වැටී වැඩෙන ගෙඩි පස් ටිකකින් වසා දැමීමෙන්ද මේ කෘමින්ගෙන් බේරුගන්ට පුළුවන. හොඳට වැඩුන බිජු දමන්නාවූ මව් මැස්සන්ව අල්ලාගන්ට එක්තරු උගුලක් නම් කුණුවී හෝ වඩා පැසුන ගෙඩි කොටුව අසල තැබීමෙන් මව් මැස්සා එහි බිජු දැමීමට පැමිණ බිජු දමන්ට සැලැස්වීමය. එසේ තැබුවිට මැස්සා එහි බිජු දමයි. එසේ දවස් දෙකක්, තුනක් තියා පසුව ඒවා අහකට ගෙන පුළුස්සා දැමීම හෝ ගැඹුරට වලවල් හාර වලදැමීම කලයුතුය.

ගස් මකුණෝ.

උරාබොන කෘමියෝ නොහොත් ගස් මකුණෝ සියලුම බෝග වනීවලට අන්තර් කරත්. මේ කෘමියෝ කීප වර්ගයක් වෙත්. ඉතා කුඩා වනීයේ පටන් තරමක් ලොකුවට වැඩුනෝ වෙත්. මොවුන් නොයෙක් වර්ණයෝය. පෙනීමෙන් කුරුමිණියන් වාගේය. නුමුත් මොවුන් කුරුමිණියන් මෙන් කෘමි හපා නොකත්. ලොකු හොටයක් නොහොත් හොඬක් වැනි අවයවයක් පැලෑටිවල සිවිය තුළට යවා යුස උරාබොත්. ගස් මකුණෝ වැඩි වර්ගය යම් අන්දමකින් උන්ගේ ඇඟට වැදී මක් හෝ තුවාලයක් වූවිට මහත් ගදක් හමයි. මේ කෘමින් විසින් මෙහි පහත පෙනෙන බෝග වනීවලට අන්තර් කරත්. බන්ඩක්කා, බෝවි, වී (ගොයම් මැස්සා) මුංඇට, කඩල, කුරක්කන්, ගෝවා, මල්ගෝවා හා නවත් බෝග බොහෝ වර්ගවෙත්. මේ කෘමියන්ගේ පිලවා වැනි අවස්ථාවක් නැත. කුඩා කෘමියාත් ලොකුවට වැඩුන කෘමියා වාගේමය. නුමුත් කුඩා එකට ඇති වෙනස නම් උභව අත්හැඳී නැති එක පමණය. මුත් බොහෝවිට එක ස්ථානයකට එකට භාවැදී රැඳී වශයෙන් එකතු වෙන සිරිතක් තිබේ. එසේ එකතුවී සිටිනවා දුටුවිට පහසුවෙන් එකතුකොට මරා දැමියහැක. හොඳට වයස්ගිය පියාඹා යන කුරුමිණියන් නැතිකර දැමීමට නොහොත් අඩුකිරීමට සමනලයන් අල්ලන දුල්වලින් ඇල්ලීමෙන් ලොකු උන්ගේ ගණන අඩුකර දැමිය යුතුය. කුඩා මකුණන් ගස් සෙලවීමෙන් බිම හෙලු දුල්වලට එකතුකර වතුර හා බුම්තෙල් මිශ්‍රකරපු වතුර අඩංගු භාජනවලට දමන්ට. ඕනෑම එවිට උන් මැරීයත්. එසේ නැත්නම් බුම්තෙල් හෝ පොල් තෙල්වලින් පොඟවන වනලද රෙදි ගස් යට අතුරු ඊට පණුවන් සිටින ගස් සොලවා බිම එහි වැඩුනාට පසු එකතුකරවිට ඉක්මනට මැරීයත්.

කොරසැවි පණුවෝ හෙවත් උකුණෝ

මෙතම් ගස්වල එහා මෙහා නොහොස් (ඉතා කුඩා කාලයේ හැර) එක් එක් ස්ථානවල පැතිර ගස්වල යුෂ බීමෙන් ජීවත්වෙන පණුවෝය. මේ පණුවෝ කීප වර්ගයක්ද වෙත්. මුත්ගේ හැඩහුරු කමද වෙනස්ව තිබේ. සමහරෙකුගේ ඇඟේ පිටින් දැඩි කොරපොතු තිබේ. උන් සමහරෙක් ගහේ සවහා පෙනීමෙන් වෙනස්ව නොපෙන බැවින් ඇඳිනගැනීමට පවා අමාරුය. මේ පණුවර්ගය වසා තිබෙන හෙවත් මේ පණුවන්ගේ රෝගය වැලඳී තිබෙන ගස්වල සාමාන්‍යයෙන් දකින්නට ලැබෙන දෙයක් නම් උන් වහනවාක් සමගම ගස්වල හෝ කොළවල කලුපාට කුඩු වර්ගයක් හෙවත් දුඹුල් වර්ගයක් තිබෙනවා පෙනීමයි. මෙතම් මේ පණුවන් පිට

කරන අසුචි ආදිය කැමෙන් වැඩෙන දිලීර හෙවත් පුස් රෙගය නැතිකරන පුස් හෙවත් දිලීර සහ වර්ගයක්ය. මේ දිලීර හෙවත් පුස් පෙනීමෙන් දත්වත්තේ කොර සැහි කාමින් ගසේ ඉන්තාබව නොපෙනෙනකල උන් ඉන්තාබව පෙන්වන ලකුණයි. මුත් කොහි පැළෑටියකටමුත් අන්තර් කරයි. පොහි පැළෑයක කොහි කොඩාශයකටමුත් අන්තර් කෙරෙයි. සමහරවිට කොළවලද, සමහරවිට කදේද එහෙම නැති නම් රිකිලිවලද, තවද මුල්වලද මුත් වැඩෙත්. සුදු උකුණෝ බොහෝවිට වම්බොටු, මිරිස්, පේර, බෝන්වි, කබල, මුං, ගම්මිරිස්, පළතුරු ගස් ආදී වර්ගවල කොළවල වැඩෙත්. උන් රුශි වශයෙන් වැඩි උන් ඉන්තාබු ගසේ සුෂ උරු බීමෙන් ගසේ වැඩීම බොහෝවිට හීනකෙරේ. සමහරවිට ගස මරා දමත්. මුත් බොහෝවිට කෙටිවු හෙවත් සනීපයෙන් නොවැඩෙන කාසවු ගස්වල වැඩෙත්. එබැවින් බෝග වන සනීපෙන් හෙවත් ශක්ති ඇතිව පෝර යොදා සශ්‍රීකව වැඩෙත් ව සැලැස්වීමෙන් මුත්තේ බෝවීම වලක්වයි. පැළෑටියක් හෝ ගසක මුත් බොහෝ රුශිවශයෙන් ඉන්තාබු ගසේ උන්ගෙන් ගහට බොහෝ අන්තර්වී තිබෙනවා දකින්නට ලැබුනොත් එක්තරා සතුටුදායක පිලිවෙතක් නම් ඒ අන්තර්වී හෙවත් රෙගය වැලඳී තිබෙන අතු පත්‍ර ආදිය කපා දමා එතනම පුළුස්සා දැමීමයි. නුමුත් ඒ රෝගය වැලඳී තිබෙන ගස් හුඟක් නම් එසේ නැතුව එසේ කපාදැමීමට වඩා වටිනා බෝගයක් නම් එසේ කපා නොදමා පොප් ලෙල්ලක බුම්තෙල් ටිකක් මිශ්‍රකරපු සබන් වතුරගා පොල්ලෙල්ලෙන් සුරා දැමිය යුතුය. ඒ එක්කම පැළෑටියට හොද පෝර යෙදිය යුතුය එසේ කරන්නේ පැළෑටිය සශ්‍රීකව වැඩෙන්නට සලස්වන්නටයි. එවිට රෝගය නොවැළඳෙයි. වැලඳුනත් එය බැහැරලීමට පුළුවන් කමක් ඇති වෙයි. අන්‍ය බෝගවල කොළ කලින්කල එකතුකොට පුළුස්සා දැමීමෙන්ද රෝගය වලක්වාගන්නට හෝ නැතිකර දැමීමට පුළුවන.

සාමාන්‍ය රෝග සමහරක්.

- බන්ඩක්කාවලට:—රතුපාට (කපු) මකුණු රෝගය, කරල් විදින දලඹු රෝගය, කොළ හා දලඹුකණ පණු රෝගය.
- බෝවිවලට :—කරල්වල යුස උරුබොන කාමි රෝගය, කද පණු රෝගය.
- වම්බොටුවලට :—රණයෝ විදිම් හෙවත් ගෙහි පණු රෝගය, කද පණු රෝගය හා කොරසැහි උකුණු රෝගය.
- ගෝවාවලට :—කොළ කපන පණු රෝගය, කොළ කන දලඹු රෝගය, යුස උරු බොන මකුණු රෝගය.
- මිරිස්වලට :—කදපණු රෝගය, කොරසැහි උකුණු රෝගය,
- ගස්මැවලට :—කොළකන දලඹු රෝගය, කරල් උරුබොන පණු රෝගය.
- පිපිකැකු :—කොළකන කුරුමිණි රෝගය, ගෙහි පණු රෝගය.
- පුහල් ආදියට, සාමාන්‍ය රටළුවලට:—කොළ පණු රෝගය, මුල්කන කුහුඹු රෝගය.
- ඉඟුරුවලට :—කද සහ මුල් විදින දලඹු රෝගය.
- කබල මුං ආදියට—කොළ කන දලඹු රෝගය, බීජ කන පණු රෝගය, කරල් උරු බොන පණු රෝගය.
- රටකපුටුවලට :—මුල්කන කුහුඹු රෝගය, කොළකන දලඹු රෝගය.
- ඉරිඟුවලට :—කරල්කන දලඹු රෝගය, දලු විදින දලඹු රෝගය, කද පණු රෝගය, උරුබොන කාමි රෝගය.

- අබ්වලව :- කොළකන දළඹු රෝගය, යුස උරුවොන මකුණු රෝගය.
- විවලව :- කොළ කන පණු රෝගය, කදපණු රෝගය.
- අතීපල් :- කොළ කන දළඹු රෝගය, කදපණු රෝගය, අල පණු රෝගය.
- පුපුල්වලව :- කොළ කන කුරුමිණි රෝගය, ගෙඩි පණු රෝගය, කොළ කන දළඹු රෝගය.
- රුබුවලව :- කොළ කන දළඹු රෝගය, උරුවොන මකුණු රෝගය.
- පතෝලවලව :- කොළකන කුරුමිණි රෝගය, කරල් විදින පණු රෝගය.
- බිතලවලව :- කොළකන කුරුමිණි රෝගය, කොළකන දළඹු රෝගය, අල විදින කෘමි රෝගය.
-